

Ochutnávka

Tentokrát nebudeme ochutnávat jednu konkrétní whisky. Dnešní rubrika je obecný návod, jak tento oblíbený nápoj ochutnávat a co v něm hledat. Pan Stewart, mistr míchač firmy Grant v Motherwellu, skromně říká, že po dvanácti letech zaškolování a dvaceti letech praxe, je schopen poznat, z které oblasti whisky pochází a usmívá se nad tvrzením těch, kdo se chlubí, že stoprocentně poznají jednotlivé druhy a značky. Stejně jako u degustace vína nejprve posuzuje barvu. Může být zlatavá, světlá či tmavě jantarová, červená, jiskrně žlutooranžová, jako sherry fino atd. K degustaci si whisky ředí čistou pramenitou vodou v poměru 1 : 2, směs protřepe a posuzuje. Poznává stopy po sherry, jód z pobřeží, drcený slad, vůni zralých hrušek, lněného semínka, rašelinové kouřmo, vřesový med, pomeranč... Následuje poslední fáze posuzování – vlastní ochutnání. V chuti může být whisky jemná, plná, sladová, sladká, ostrá, lehká, kouřová, delikátní, vysoce aromatická, osvěžující, čistá, ohnivá, po rašelině, jódu, medicíně, po zázvoru či pomerančích, exotickém koření... Vzorok rozhodně nevyplývají, ale polkněte. Zjistíte, jaké má whisky doznívání, zda hřeje či páli, sládně nebo zaštípe. Jiní degustátoři dávají přednost whisky neředěné a stejně jako pan Stewart nechlazené. Ostatně podávat whisky na ledu považují Skotové za barbarství. K ochutnávání neředěné whisky doporučuji nabrat do úst pořádný doušek, pěkně ho několikrát prohnat ústní dutinou, polknout a analyzovat, což jsme to vlastně pozřeli. Když jsem se ptal potomka legendárního rodu Baeamů, který hlásí takovou ochutnávku v Praze včetně polykání předváděl, kolik vzorků (každý zvládá dobré decovky) je schopen analyzovat, tvrdil, že 23. Dokonce jich prý jednou udělal 30, ale to už si nebyl jistý. Prostě jiný kraj – jiný mrav.

Whisky, to je moje gusto...

cent. Plných 95 procent je Blended Scotch Whisky, což je směs mnohdy i několika desítek různých malt a grain destilátů z různých palíren a různého stáří. Znalci říkají, že Blended má srdce z malt whisky a tělo jí dávají grain. Každý výrobce přísně střeží tajemství poměru jednotlivých destilátů ve výsledné směsi jejich stáří. To totiž dává každé značce její charakteristickou a nezaměnitelnou chuť, vůni i barvu, které je odlišují od konkurence. Je až neuvěřitelné, jak jsou jednotlivé „položky“ chuťově odlišné. Whisky zrající na pobřeží má v chuti i vůni tóny výrazně jódové, ty, které pocházejí z náhorních rašeliníšť, jsou zase lehce

kouřové, protože už slad je nakuřován rašelinou, s kterou se topí i pod destilačními kotli. Whisky z horských vřesovišť dostávají zase vůni této rostliny a medu.

Skotsko je z hlediska produkce whisky rozděleno na pět oblastí. Řazeno podle velikosti to jsou: The Highlands, The Lowlands, Speyside, Skye a Islay (viz mapa), z nichž každá dává svým destilátům odlišnou vůni i chuť.

Místní vám budou samozřejmě tvrdit, že právě ta jejich je ta jediná, pravá a nejlepší. Jsou samozřejmě znalci, milovníci a vyznavači čistých grain či malt destilátů,

kteří oceňují právě tuto jejich výraznou chuť a vůni. Drtivá většina, jak už bylo řečeno, vyznává míchané, tedy Blended Whisky. ●

Libor Ševčík
libor.sevcik@economia.cz

Dudy, pánské kostkované sukně, přehnaná šetrivost – to vše si cizinec dokáže dobře spojit se Skotskem. Ovšem ten pravý, nezaměnitelný a originální symbol země je whisky. Název, který znají i ti nezatrzelejší odpírači alkoholu, má původ v hluboké minulosti a vznikl z původně galského pojmenování pro živou vodu uisge beatha nebo také uisgebaugh.

Dát si večer u krbu skleničku dobré skotské je jistě zážitek. Najdou se i tací, kteří upřednostňují irskou nebo americkou whisky, dobrou whisky dělají i v Kanadě, ale Skotsko je Skotsko. Však také pravá skotská ze Skotska tvoří 46,2 procenta světového trhu s tímto typem destilátu. Ten je nejkonzumnější lihovinou na světě, protože tvoří 25 procent všech na světě spotřebovaných destilátů. Vede tak před vodkou (14 %), ginem (11 %), rumem (9 % – myšlen rum

třtinový a ne náš bramborový tuze-mák) a brendy s koňákem, které mají rovněž devět procent. Pro milovníky velkých čísel – celková světová produkce a tedy i spotřeba lihovin je odhadována na 8,5 až 9 miliard „sedmičkových“ lahví.

Ovšem není whisky jako whisky. Ve Skotsku dělají stovky výrobců tři základní druhy. Malt Whisky je destilát ze sladu, který je připravován pouze ze skotského ječmene, skotských kvasnic a skotské vody. Grain Whisky se páli ze sladovaného i nesladovaného ječmene a dalších obilnin. Čistých malt a grain je z celkové produkce skotské whisky dohromady jenom pět pro-

